

Αναβαθμίζεται ο αρχαιολογικός χώρος του Λυκείου των Αθηνών, με νέες υποδομές και ψηφιακούς περιπάτους

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Το Υπουργείο Πολιτισμού προχωρά στην αναβάθμιση των υποδομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών, στον αρχαιολογικό χώρο του Λυκείου του Αριστοτέλη, στην Αθήνα. Στον σχεδιασμό του Υπουργείου είναι δύο έργα, τα οποία περιλαμβάνονται στην Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση «Λαύριο- Αθήνα- Ελευσίνα». Η ένταξή τους δρομολογείται στο ΕΣΠΑ 2021-2027.

Το πρώτο έργο, με φορέα υλοποίησης το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος», αφορά την εγκατάσταση περιπτέρου ψηφιακής πληροφόρησης για τον βίο και το έργο του Αριστοτέλη.

Το δεύτερο, με φορέα υλοποίησης τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, αφορά στην κατασκευή κτηρίου-εισόδου για τη στέγαση του εκδοτηρίου εισιτηρίων, του γραφείου εξυπηρέτησης επισκεπτών, χώρους υγιεινής. Συγχρόνως, ήπιες, απολύτως αναστρέψιμες και μη επεμβατικές ψηφιακές παρεμβάσεις, ενισχύουν την κατανόηση, την ερμηνεία και τη βιωματική εμπειρία του επισκέπτη.

Η Υπουργός Πολιτισμού, Λίνα Μενδώνη, δήλωσε: «Στην περιοχή του Λυκείου, το 335 π.Χ, ίδρυσε ο Αριστοτέλης τη Σχολή του, διδάσκοντας τους μαθητές του, περίπου για 12 χρόνια, τα πιο δημιουργικά της ζωής του. Με τις συγκεκριμένες παρεμβάσεις, ο αρχαιολογικός χώρος του Λυκείου του Αριστοτέλη, ανασυστήνεται, ως πολιτιστικός προορισμός, στο κέντρο της Αθήνας. Με σημείο αναφοράς την περιπατητική φιλοσοφική σχολή του, στο ιερό του Λυκείου Απόλλωνα, αναδεικνύονται το οικουμενικό έργο και η εμβληματική μορφή του Έλληνα φιλοσόφου, από τις κορυφαίες προσωπικότητες όλων των εποχών, με παγκόσμια επιρροή. Στόχος μας είναι η δημιουργία μιας εκπαιδευτικής και φιλοσοφικής εμπειρίας για τους επισκέπτες του αρχαιολογικού χώρου, με τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας και της αρχιτεκτονικής. Ο αρχαιολογικός χώρος του Λυκείου, από στατικό μνημείο, μεταμορφώνεται σε έναν ζωντανό τόπο σκέψης και γνώσης, όπου η φιλοσοφία συναντά την τεχνολογία. Την επιλογή του πληροφοριακού υλικού για τον Αριστοτέλη, τη ζωή και το έργο του, επιμελούνται διεθνούς κύρους ακαδημαϊκοί, επιστήμονες και καλλιτέχνες. Ο επισκέπτης συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία κατανόησης του χώρου, μέσα από μία πολυαισθητηριακή εμπειρία. Ψηφιακές πινακίδες παρουσιάζουν την εξέλιξη του, ψηφιακή αφήγηση ανατρέχει στην παρουσία του Λυκείου, ανά τους αιώνες, και ο ψηφιακός περίπατος αναδεικνύει τη σχέση του Λυκείου με την πόλη και τον κόσμο. Δημιουργείται μία ενδιαφέρουσα και καινοτόμος πολιτιστική εμπειρία με απήχηση και στις νεότερες ηλικίες».

Η παρέμβαση που υλοποιείται από το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος», αφορά στην εγκατάσταση στο νότιο τμήμα του αρχαιολογικού χώρου ενός περιπτέρου, το οποίο θα στεγάζει τέσσερις διαδραστικές οθόνες αφής, με πρόσβαση σε πολυμεσικές πληροφορίες (κείμενα, εικόνες, βίντεο, αναπαραστάσεις κ.α.). Η σύνθεση περιλαμβάνει τέσσερις ορθογώνιες μονάδες, καλυμμένες από κυματοειδές στέγαστρο. Η πρόσβαση στο περίπτερο γίνεται από

τα άκρα, με ράμπες. Το έργο είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» με το αρχιτεκτονικό γραφείο Foster+Partners, το World Human Forum και του Υπουργείου Πολιτισμού. Την επιλογή του πληροφοριακού επιμελούνται διεθνούς κύρους ακαδημαϊκοί, επιστήμονες και καλλιτέχνες. Η ψηφιακή εγκατάσταση επιτρέπει την εύκολη ανανέωση και τον εμπλουτισμό του ενημερωτικού υλικού, ανάλογα με την πρόοδο της έρευνας.

Το έργο που υλοποιεί το Υπουργείο Πολιτισμού – για την ωρίμανση του οποίου συνεργάστηκε η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών με την Αρχιτεκτονική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης- αφορά στη διαμόρφωση νέας, κύριας εισόδου, επί της οδού Ρηγίλλης, κατόπιν εκτεταμένης τρισδιάστατης ψηφιακής τεκμηρίωσης του χώρου, σε συνδυασμό αεροφωτογραμμετρίας, στατικής σάρωσης laser και κινητής φωτογραμμετρίας, εξασφαλίζοντας έτσι υψηλή ακρίβεια και επιστημονική τεκμηρίωση. Παραπλεύρως, της εισόδου, χωροθετείται επίμηκες κτήριο υποδοχής των επισκεπτών, που αναπτύσσεται παράλληλα με την οδό Ρηγίλλης. Αντικαθίσταται τμήμα της υφιστάμενης περίφραξης, επί της οδού Ρηγίλλης, αποκαθιστώντας άμεση συνάφεια με το νέο κτήριο εισόδου. Δημιουργείται, από το Ωδείο – νότιο τμήμα του αρχαιολογικού χώρου- δευτερεύουσα είσοδος, ώστε να διευκολυνθεί η επικοινωνία των δύο χώρων. Στον άξονα με το Ωδείο, κατασκευάζεται ημικυκλική στάση για περίπου 60 καθημένους.

Ο οργανωμένος αρχαιολογικός χώρος του Λυκείου, **προσβάσιμος στα ΑμεΑ**, συνολικής έκτασης περίπου δέκα στρεμμάτων, αποδόθηκε στο κοινό τον Ιούνιο του 2014. Λειτουργεί υπό την ευθύνη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών. Διαθέτει έξι συμβατικές πινακίδες ενημέρωσης, τύπου «αναλογίου», με πληροφορίες για τα αρχαία Γυμνάσια της Αθήνας και το Λύκειο, τη ζωή και τη φιλοσοφία του Αριστοτέλη, την παλαίστρα και τα λουτρά και το έργο ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου. Υπάρχουν, επίσης, μικρό αμφιθέατρο για περίπου 150 άτομα, κρήνη, και έξι πάγκοι ανάπαυσης επισκεπτών.

Σύμφωνα με τις αρχαίες μαρτυρίες το Λύκειο ήταν ένα κατάφυτο προάστιο, στα ανατολικά της Αθήνας, έξω από την Πύλη του Διοχάρους, ανάμεσα στον Ιλισό και τον Ηριδανό. Η περιοχή στην οποία ιδρύθηκε Γυμνάσιο, κατά τον 6ο αιώνα π.Χ., πήρε το όνομά της πιθανόν από το Ιερό του Λυκείου Απόλλωνος- δεν έχει ακόμη εντοπιστεί- που προϋπήρχε του Γυμνασίου. Η παλαίστρα του Λυκείου, χώρος προπόνησης στην πάλη, στην πυγμαχία και στο παγκράτιο θεμελιώθηκε στο δεύτερο μισό του 4ου αιώνα π.Χ. Διατηρήθηκε, με ποικίλες επισκευές, για περίπου επτά αιώνες, έως τις αρχές του 4ου αιώνα μ.Χ., οπότε και εγκαταλείφθηκε οριστικά. Αποτελείται από εσωτερική αυλή που περιβάλλεται, στις τρεις πλευρές της, από στοές πίσω από τις οποίες αναπτύσσονται συμμετρικά ευρύχωρα,

ορθογώνια δωμάτια. Τον 1ο αιώνα μ.Χ. κατασκευάστηκε δεξαμενή ψυχρού λουτρού για τους αθλητές. Κατά την ίδια περίοδο εντάχθηκαν, με απόλυτη συμμετρία, στο βορειοανατολικό και βορειοδυτικό τμήμα της παλαίστρας, τα λουτρά που πιθανότατα αντικατέστησαν τους προγενέστερους λουτρώνες των κλασικών χρόνων.

Η νυχτερινή αφήγηση του χώρου

Αρχαιολογικός χώρος Λυκείου Αριστοτέλη. Υφιστάμενη κατάσταση

3. Διαφανείς LED Οθόνες

Το Πλαίσιο και το Κλείσιμο

Είσοδος

Ψηφιακές πινακίδες με loop animations που παρουσιάζουν την εξέλιξη του χώρου

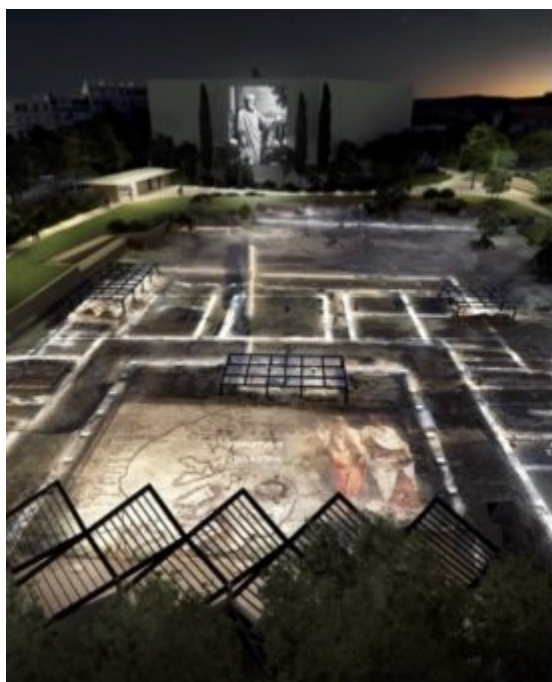
Αφήγηση

Το Λύκειο του Αριστοτέλη ανά τους αιώνες

Έξοδος

Οπτικό και νοηματικό πλαίσιο — το τελευταίο μήνυμα της εμπειρίας

Διαφανείς LED οθόνες. Προσβασιμότητα σε όλες τις ομάδες κοινού

2. Projection Mapping

Η Νυχτερινή Αφήγηση του Χώρου

Τις νυχτερινές ώρες, ο αρχαιολογικός χώρος μετατρέπεται σε σκηνή μνήμης και φωτός. Διάρκεια: 15 λεπτά, επαναλαμβανόμενη κάθε βράδυ.

Ίδρυση και Ακμή

Ήχοι φύσης, φωτεινή καθαρότητα

Καταστροφή

Φλόγες, σκιάσεις, σπασμένες μορφές

Ρωμαϊκή Περίοδος

Αλλοίωση και σιωπή

Αναγέννηση

Επιστροφή του φωτός, ανασύσταση γνώσης

Η νυχτερινή αφήγηση του χώρου (projection mapping)

Περίπατος με επαυξημένη πραγματικότητα. Η ζωντανή αναπαράσταση του Λυκείου

4. Περίπατος - Η Περιπατητική Μέθοδος

Επαυξημένη Πραγματικότητα

Η Ζωντανή Αναπαράσταση του Λυκείου

- 1 — 335 π.Χ.
Ίδρυση και λειτουργία — ο Αριστοτέλης δίδασκει στις στοές
- 2 — 86 π.Χ.
Καταστροφή από τους Ρωμαίους, μετασχηματισμός του χώρου
- 3 — 1996
Ανασκαφή και αρχαιολογική αποκάλυψη
- 4 — Σήμερα
Τόπος μνήμης, σκέψης και πολιτισμού

Περίπατος με επαυξημένη πραγματικότητα. Η ζωντανή αναπαράσταση του Λυκείου

Σχέδιο προτεινόμενης εγκατάστασης

Φωτορεαλιστική απεικόνιση στο εσωτερικό του χώρου

Φωτορεαλιστική απεικόνιση της εισόδου στον αρχαιολογικό χώρο του Λυκείου

Φωτορεαλιστική απεικόνιση της Πύλης της γνώσης. Διαδραστική εγκατάσταση υποδοχής στον αρχαιολογικό χώρο του Λυκείου

Φωτορεαλιστική απεικόνιση των περιπτέρων ψηφιακής πληροφόρησης

Ψηφιακός διάδρομος. Η σχέση του Λυκείου με την πόλη και τον κόσμο